

REFORMÁTUS HÍRADÓ

VII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Támogatók: Felsővárosi, Hidelvei, Íriszi, Kerekdombi, Szamosfalvi, Törökvágási, Újalsóvárosi Református Egyházközség, Kolozsvári Református Kollégium.

Szerkesztőbizottság: Ballai Zoltán, Bibza Gábor, Kerekes Edit

A szeretet, amit kapunk és amit adhatunk, megsokszorozódik, halmozottan nő

Ilyen (is) egy hatgyerekes kolozsvári család

Ebben a korban már gyereket neveltem – halljuk sokszor szüleinktől, nagyszüleinktől a kijelentést, és huszonevésen, de sokan még a harmincon túl sem tudják elképzelni magukat szülőkként, pedig egykor ez volt az élet rendje. Állhat a mai divat, felfogás, karrierépítés a háttérben, okolhatjuk az anyagi gondokat vagy akár a rohanó életmódunkat, zsúfolt mindennapjainkat, amiért egyre későbbre tolódik, vagy teljesen elmarad az ember életéből a gyermekvállalás. Rohanó világunkban, az egykézést is felváltó gyermektelenség korszakában mégis vannak olyan családok, szülők, akik szembenéznek az egyre terjedő felfogással, és olyasmire vállalkoznak, ami éles ellentétben áll a mai, főleg a nyugati társadalom nézeteivel. Szélyes Levente és Éva kolozsvári szülők pontosan ezt teszik: mindössze egy hete nyolctagúvá bővült a családjuk. Ez – amellet, hogy a családi kisbusz átalakítását, bővítését jelenti számukra – még több szeretetet hoz köreikbe, a gyarapodást pedig ajándékként, áldásként élék meg. (Részletek a 7. oldalon)

Ez az élet értelme

KISS GÁBOR

Tudomány nélkül elvész a nép

■ Másodszor szervezett Kolumbán Vilmos József (képünkön), a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet oktatója egyháztörténelmi konferenciát május elején. A *reformáció öröksége* című tudományos ülészakon közel 30 teológiai oktató és gyakorló lelkész mutatta be dolgozatát. Ahogy az egy tudományos ülészakhoz méltó, ezek az előadások elsősorban a lelkészek számára fontosak, ám megkockáztatom, hogy az erdélyi református zsinatok iratairól, Szenczi Molnár Albert könyvtáráról akár a laikus is szívesen tájékozódna. A konferencia szervezési munkálatairól, fontosságáról és hasznáról a főszervező egyetemi oktatóval beszélgettünk.

RÉSZLETEK A 6. OLDALON

Életforma az „arankázás” a kollégium nyelvművelő körében

■ Valahányszor a nyelvművelés fogalmával találkozunk mindennapjainkban, szemüveges fiatalokra gondolunk, akik hatszázoldalas regényeket olvasnak, és akkor is fejből idéznek helyesírási szabályokat, ha álmukból ébresztjük őket. Egy

anyanyelvápoló állítja azonban, hogy egyáltalán nincs ez így. A fénykép pedig csak még inkább ráerősít – Székely-Varga Gyopár, Füstös Paul és Nagy Eszter ugyanis szenvedélyes művelői a magyar nyelvnek, prózában, versben, olvasásban, írásban.

Cikkünkben versenyekről, sikerekről és anyanyelvápoló diákközösségekről, táborokról beszélnek a kolozsvári Református Kollégium tizenegyedik osztályos diákjai.

RÉSZLETEK A 8. OLDALON

ROHONYI D. IVÁN

Pünkösöd a család ünnepe

■ Pünkösöd a Szentlélek kitöltésének ünnepe. Emlékezzünk arra, ami egykor Jeruzsálemben az első pünkösödkor történt, de arra is, hogy a Szentlélek megjelenése ma is minden helyzetben igazi pünkösödöt jelent a hívó ember számára.

A pünkösöd az egyház megalakulásának ünnepe is. A Szentlélek munkája által születik meg az, amit keresztyén egyháznak nevezünk. Az egyház a hívók nagy lelki családja. Ebben a családban a mi mindenható Istenünk az Atya. Mi, akik felismertük már Krisztus megváltó munkáját, Isten gyermekei vagyunk. Ugyanannak a kegyelemnek a részesei és ezáltal lelki társai, testvérei egymásnak. De igazán azáltal válunk testvéreké, hogy ugyanaz a Szentlélek munkálkodik bennünk. A Lélek az, aki összeköt bennünket.

A nagycsalád (egyház) pedig sok kis családból áll. Nemzeti egyházakból és ezen belül a tulajdonképpeni keresztyén családokból. A keresztyén család az alapsejtje a nagycsaládnak, az egyháznak. Kezdetektől fogva így volt ez. Mikor az őskeresztyénségben a családfő keresztyén lett, akkor a családja, sőt a szolgálk és az egész háztartásban élők azzá lettek. A keresztyén család, mint az egyház alapsejtje, az életet adó egység. A család közösségében, ahol van apa és anya, ott van a jövő is, itt nőhetnek fel a gyermekek, a keresztyénség következő nemzedéke. Itt tanulható meg a keresztyén értékrend, itt juthat az ember önálló hitre a Szentlélek munkája által. A család közösségében lehet megtanulni az egymásra való figyelmet, amit később a nagyközösségben, az egyházban is lehet gyakorolni.

Az egyház és ezen belül a keresztyén család természeténél fogva nem lehet más, mint befogadó. Mert Jézus Krisztus is befogadott bennünket és Szentlelke által megújított. Az egyházhoz csatlakozó megtért keresztyén csak akkor marad meg hosszú távon a közösségben, ha a befogadó egyház értékrendje szerint maga is arra törekszik, hogy saját önálló keresztyén családot hozzon létre.

Mikor ez a biblikus család-kép megsérül, netán szétesik, akkor a keresztyén egyház utánpótlása, a következő nemzedék kerül veszélybe. Ezért a Szentlélek ünnepén, ma különösen, nagy hangsúlyt kell fektetnünk a családra, mint keresztyén alapsejtre.

Bibza Gábor, esperes

Tudomány nélkül elvesz a nép

Egyháztörténeti konferenciát „hagyományosítana” Kolombán Vilmos József

NAGY-HINTÓS DIANA

– *Mi készítette arra, hogy ilyen eseményt szervezzen? Mit tudhatunk az első egyháztörténeti konferenciáról?*

– Az első egyháztörténeti konferenciára *Protestáns Erdély* címmel 2016. április 15-én került sor a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben. Tizenöt évvel ezelőtt gondoltam először arra, hogy az egyháztörténészek számára szakmai konferenciát kellene szervezni, de akkor még nem sikerült azt megvalósítani. 2015-ben, a kolozsvári teológiai fakultás fennállásának 120. évfordulóján tartott ünnepi konferencián Buzogány Dezső felhívta a figyelmet a kutató közösségek megerősítésére és az utódnevelés fontosságára. Nos, ekkor született meg a végleges elhatározás, hogy szakmai konferenciát szervezünk. A gyors igényfelmérés és a pozitív visszajelzések után hozzáálltam a konferencia megszervezéséhez. Céлом az volt, hogy elsősorban azokat a kutatókat szólítsam meg, akik az erdélyi protestáns egyházak történetével foglalkoznak. Saját tapasztalatomból tudtam, hogy szakmai konferencián való részvétel egyértelműen bátorítólag hat a tudományos kutatásra. Anak is tudatában voltam, hogy a személyes találkozás és a kutatási területek résztémáinak bemutatása együttműködésre sarkallja a résztvevőket. A konferencia felhívására, a várakozásokat messze felülmúlva, közel harmincan jelentkeztek, sőt amikor a szervezendő konferencia híre az ország határain túlra is eljutott, neves magyarországi kutatók is jelezték részvételi szándékukat. A konferencia sikeres volt. Az előadók nagy létszáma miatt (a teljes magyar nyelvterületen eddig nem volt ilyen nagy létszámú egyháztörténeti konfe-

rencia) két szekcióban (újkor és jelenkor) tartottuk meg az előadásokat. Az első konferencia sikerét nyugtázva, már nem volt kérdés a következő megszervezése. Az előzetes becslés ellenére, a várakozásokat felülmúlva idén 28-an jelentkeztek, tehát eggyel többen, mint tavaly, és az idén is két külön szekcióban hangzottak el az előadások.

Erdélyen túliakat is vonzott

– *Ilyen biztató kezdet után magától adódik a kérdés: mikor lesz a következő?*

– Az eddigi két konferencia sikerén felbuzdulva nem kérdéses, hogy jövőre is megszervezem. A pontos dátum még nincs leszögezve, de előreláthatólag valamikor 2018. április–május folyamán kerül sor. Nem titkolt célom, hogy a tavaszi egyháztörténeti konferenciákból hagyományt szeretnék teremteni. Az érdeklődés kiváló, az előadások színvonala minden tudományos igényt kielégít. Ugyanakkor szeretném hangsúlyozni azt is, hogy a későbbiekben sem kívánok tematikus konferenciát szervezni. A célkitűzésem az, hogy minden kutatót meghívjak, aki az erdélyi protestáns egyházak múltjával foglalkozik.

– *Voltak-e segítőitársai a szervezésben?*

– Mindkét konferenciát én szerveztem. Ugyanakkor megemlíteném, hogy a tanszék másik oktatója, Buzogány Dezső végig bátorított és támogatott a szervezési munkában. Rengeteg munkával és odafigyeléssel járt a szervezés, több héten át szinte kizárólag csak a rendezvény megszervezésével foglalkoztam. Úgy érzem: a befektetett munka meghozta gyümölcsét, és egyetlen percnyi foglalkozás sem volt hiábavaló. Célkitűzésem telje-

Kolombán Vilmos: A folyamatos tanulás és megszerzett tudás révén vagyunk, akik vagyunk

sült. Ugyanakkor itt köszönöm meg a Protestáns Teológiai Intézet vezetőségének, különösen Rácz Levente gazdasági igazgatónak, hogy a rendezvény gazdasági hátterét példamutató módon biztosította. Ugyanakkor köszönetet mondok az Erdélyi Református Egyházkerület tanácsosának, Ballai Zoltánnak, aki az egyházkerület nevében hozzájárult a konferencia sikerességéhez.

– *Hogyan történt az előadók kiválogatása?*

– Elsősorban hazai előadókban gondolkodtam, de végül Magyarországról és Felvidékről is nagy volt az érdeklődés. Az előadók válogatása úgy történt, hogy számba vettem mindazokat, aki protestáns egyháztörténettel foglalkoznak, és elküldtem a konferencia felhívását abban a meggyőződésben, hogy

a tapasztalatok alapján csak a meghívottak fele vesz részt. Ezzel egy időben a PTI és a két református egyházkerület honlapján is megjelent a felhívás, valamint egyéb internetes felületre is eljuttattam. Egyetlen jelentkezőt sem utasítottam vissza.

Kétszáz éves röpirat, szálszámolásos abroszok

– *Érdekes témák, előadók...*

– A két eddigi konferencián, úgy gondolom, mind-egyik előadás érdekes volt. Mivel mindegyik kutató tudományos novummal, eddig nem kutatott témával jelentkezett, nagyon nehéz lenne bármelyiket is kiemelni. Az első konferenciáról megemlíteném Korányi Andrást, a budapesti evangélikus teológia egyháztörténeti professzorát, aki a magyarországi evangélikus egyház kommunizmus alatti történetének egy részét mutatta be. Szabadi István, a Tiszántúli Református Egyházkerület levéltárosa Szilágysághoz kapcsolódó érdekes előadással jelentkezett. Az idei konferencián Zsigmond Attila, egy kevésbé ismert lelkipásztor, Ikafalvi B. János külföldi tanulmányútról, majd hazai munkásságáról beszélt. Hasonlóképpen érdekes előadást tartott Benkő Tímea egyetemi aszisztens, aki felelevenítette a reformáció 300. évfordulójára megünneplésére kiadott református egyházi rendelkezések történetét. Rácz Emese könyvtáros egy 1717-ben kiadott röpiratról beszélt, amely magán viseli a korszak teológiai gondolkodásának és polémikus világszemléletének sajátosságait. A közelmúlt kutatói közül érdekes előadást tartott Berekméri Árpád Róbert egyházkerületi levéltáros, aki a két világháború közötti időszakban a marosi egyházmegyében végzett esperesi vizitációk használatáról beszélt. Előadásában hangsúlyozta, hogy a korszak történetének ismeretéhez elengedhetetlenül fontos a települések, közösségek történetének

feltárása. Jánosi Csongor kutató a Romániai Református Egyháznak az ateista pártállam és a nyugati kereszténység között végzett moderátori szerepét taglalta. Kovács Mária Márta egyházkerületi muzeológus a református gyülekezetekben őrzött középkori klenódiákról tartott előadást, Tamás Iringó kutató pedig a Görgényi Református Egyházmegye 18. századi szálszámolásos abroszait mutatta be.

Kötet és ösztönzés

– *Mi lesz az eredménye ennek a konferenciának? Például megjelennek az előadások szövegei vagy rezüméi egy-egy kiadványban, amit gyakorló lelkészek, lelkészhallgatók is olvashatnak?*

– Meggyőződésem, hogy egy ilyen jellegű tudományos rendezvény csak úgy lehet teljes, ha az előadások külön tanulmánykötetben meg is jelennek. A tavalyi konferencia kötete az idén jelenik meg, valamikor június–július folyamán, az idei konferencia anyaga jó reménység szerint az év végén. A köteteket nemcsak lelkészeknek szánjuk, hanem minden érdeklődőnek, kutatóknak, történészeknek, és természetesen maguknak az előadóknak.

– *Elképzelhető, hogy a konferencia konkrét haszna az, hogy a gyakorló lelkészeket tudományos kutatásra buzdítják napi feladataik elvégzése mellett? Azaz: miért jó, ha gyakorló lelkészek ilyen témával foglalkoznak, előadást tartanak?*

– Igen, az is nyílt titoknak számít, hogy a konferenciákon való részvétellel és a tanulmányok megjelentetésével bátorítani akarjuk az erdélyi protestáns tudományosságot és a lelkészeket a tudományos munkával való foglalkozásra. Eleink sokszorosan hangsúlyozták, hogy tudomány nélkül elvesz a nép. Meggyőződésem, hogy a tudomány művelése, a folyamatos tanulás és a megszerzett tudás révén vagyunk azok, akik vagyunk. Gazdag tudományos örökségünk arra kötelez, hogy ezt vigyük tovább.

Egyetlen jelentkező előadót sem utasítottak vissza

A szeretet csak sokszorozódik, halmozottan nő

Ilyen (is) egy hatgyerekes kolozsvári család

BEREKMÉRI GABRIELLA

Igazi kényeztetés hét nővel élni egy fedél alatt

Levente és Éva egy kivételesen csendes órában meséltek hat lányukról, a gyerekvállalásról és gyermeknevelésről, nehézségekről és örömeikről. Bevallották, hogy mindig is sok gyereket szerettek volna, és már huszonéves korukban eldöntötték, hogy nagy családjuk lesz. 1996 óta, 21 éve lettek egy pár, az első lányuk pedig 2003-ban született. Nóra most már 14 éves, Panni 11, Villő 8, Édua 4, Illa 2, Róza pedig alig egyhetes. A hat lány közül három iskolás és egy ovis, mindhárom diáklány zeneiskolába jár. Nóra csellón játszik és néptáncol, Panni zongorázik és balettezik, Villő pedig hegedülni tanul és focizik. A szülők elmondták, megadják a lehetőséget nekik, hogy mindenfélét kipróbáljanak, a kicsik pedig kiválasztják azt, ami a legjobban tetszik nekik. A napi program megszervezése valóságos kihívás, de a szomszédokkal, a környékbeli családokkal egyeztetve beosztják az iskolába menést, felváltva viszik a kis csapatot autóval – ecsetelte a mindennapi mozzanatokat Éva. Délutánonként a hangszeroráké, iskolán kívüli tevékenységeké a terep, a nagyobb lányok pedig már követik a saját programjukat, észben tartják, emlékeztetik rá a szülőket, de Éva a mindenkori főszervező és logisztikus a családban. Levente elmondta, a munka sajnos nagyon sok idejét elveszi, de igyekszik minél több időt tölteni a családdal, a lányok pedig minden este csatakiáltással fogadják, valósággal lerohanják őt, annyira várják haza. A lányokról mindig azt szokták mondani, hogy apások, Levente esetében pedig ez kimondottan igaz. Bevallotta: nem elnyomasztásban él, sőt igazi kényeztetés néha, hogy hét nővel lakik egy fedél alatt, akik ennyi figyelmet és szeretetet nyújtanak neki.

Legyen mégis lány!

Kérdésünkre a pár mosolygva osztotta meg velünk, hogy a nagyszülőket is büszkeség tölti el a sok unoka láttán, mindig szívesen fogadják a kicsiket vakációkban, kölcsönösen rajonganak egymás iránt. A lányok egymás közötti viszonyáról kiderült, hogy otthon elég sokszor hajba kapnak, veszekednek, ez elkerülhetetlen ekkora gyerekregben, de ha elmennek valahova közösen, olyankor érzik, hogy nem a megszokott környezetben mozognak, és nagyon figyelnek, vigyáznak egymásra, megvédik egymást. Persze a kirándulásokon, kiruccanásokon hatalmas felfordulást okoznak, de ez csak még több élményt szerez mindnyájuknak. „Amikor megtudták, hogy jön a hatodik, összeültek a nagyobbak, és azért szurkoltak, hogy legyen fiú, de néhány nap után meggondolták magukat, és mégis lányt vártak. Arra jutottak, hogy ennyi nővel nem fog jól járnai egy kisöcs” – mesélte Levente. Éva hozzátette:

KISS GÁBOR FELVÉTELE

„A szeretet, amit kapunk, és amit adhatunk, megsokszorozódik”

te: a testvérek között nem volt féltékenység, próbálták maguk is anyukává válni, mindig örültek az új kisbabának.

Levente az alacsony gyerekvállalási kedvért a nyugati, modern felfogást okolja, hiszen egyre többen fektetik a hangsúlyt családalapítás helyett karrierépítésre, saját szabadságuk megélésére, és minél később vállalnának gyereket, annál jobban beleszoknak az addigi életstílusukba, harminc év fölött pedig már nehezebben tudnak kizökkenni az életvitelükből, nehezebben váltanak. Az apa a leendő szülőknél minimum három gyerek vállalását ajánlja. Úgy véli, a harmadik baba érkezése kiegyensúlyozza a kis csoportot, dinamizmust visz bele. Levente a Kolozsvár-Belvárosi Református Egyházközség gondnokaként is tevékenykedik. Elmondta, a gyülekezet részéről is meg erősítést kaptak, hogy jól döntöttek, amikor vállalták a nagycsalád fenntartását és a vele járó feladatot. A gyülekezet az a hely, ahol nem lógnak ki nagycsalá-

dosokként a sorból. Sok 3-4 gyerekes magyar családot ismernek Kolozsváron, a helyi családi rendezvényeken mindig összefutnak, így a gyerekek is tudnak ismerkedni, barátokat szerezni.

A kérdésre, hogy miért tartják fontosnak, hogy nagy családjuk legyen, Éva elmondta: „az a szeretet, amit kapunk, és amit adhatunk, megsokszorozódik, halmozottan nő, megerősíti bennem azt, hogy igenis jó döntés volt ennyi gyereket vállalni”. Levente pedig egyszerűen hozzátette: „ez az élet értelme.”

Gyerekvállalás és nagycsaládok pszichológusszemmel

Vitus-Bulbuk Emese pszichológust kérdeztük a gyerekvállalás és -nevelés családra gyakorolt hatásáról. Mint mondta, az első gyerek érkezése nagy változást hoz a pár vagy a házastársak életébe, új szakasz kezdődik el, teljesen átrendeződnek a mindennapjaik, hiszen férjből

és feleségből szülőkké válnak. Ez a nagy változás az első gyermeknél érzékelhető, utána pedig már felépül a szülői alrendszer, és könnyebben kezelik a kisebbek érkezését. A pszichológus rámutatott: a gyerekvállalásnak megvannak az előnyei és hátrányai – az anya és a gyermek, főleg az első időszakban teljesen egymáséi, szimbiózist alkotnak, az apa pedig kívülállónak érezheti magát. Meg kell tanulnia, milyen apának lenni, míg az anyánál mindez ösztönszerűen működik. „Nagyon oda kell figyelniük, hogy apaként és anyaként is együtt dolgozzanak, hogy mindenki egyenlően fejlődjön, emellett pedig párként is figyeljenek egymásra” – hangsúlyozta. Hozzátette: sok esetben kihívás, hogy a szülői szerepek mellett ne feledkezzenek meg arról, hogy a házastársi kapcsolat is él, a férj-feleség, apa-anya és gyermek hierarchia pedig ne mozduljon el.

A szerepek egyensúlyának kibillenése, nem megfelelő fenntartása hosszú időn át na-

gyobb szétesést okozhat, amikor a gyermek kirepül a családi fészekből, a pár pedig idegenként néz egymásra, mivel régóta nem találkoztak férj-feleségként, eltávolodtak egymástól. A kapcsolatok ezen időszakában nagyon sok válasz figyelhető meg, ami sokak számára meglepő lehet, hiszen évtizedeken át éltek családként, gyermeket neveltek. Ezért kell arra figyelni, hogy abban az időszakban, amikor a gyerekek fontosabbá válnak a házastársi kapcsolatnál, a párnak ügyeznie kell tetjük saját kötődését is ápolni.

Vitus-Bulbuk Emese a nagycsaládok egyik jellemvonásaként említette, hogy a testvéri kapcsolatok terheesebbek lehetnek, hiszen sokkal több odafigyelést és egymásra figyelést igényelnek, de olyan kapcsolati stratégiákat tanulhatnak meg a gyerekek a „szűk” családon belül, ami nekik sokat fog jelenteni az életben. Úgy indulhatnak el, hogy ismerik már a megküzdési, konfliktuskezelési stratégiákat, olyan helyzeteket uralhatnak, amelyeknek köszönhetően már az óvodában, iskolában is előnyvel indulhatnak. A nagy testvérekben például olyan felelősség-tudat alakul ki, amely felelősségteljesebb felnőtté teszi majd őket a későbbiekben.

A pszichológus elmondta: egy nagycsalád vállalása fantasztikus lehet, objektíven nézve rizikósnak tűnhet, de érzelmileg rendkívül kielégítő tapasztalatot nyújt. Rámutatott, hogy a mai társadalomban a megélhetési nehézségek akadályozzák főként a gyerekvállalást, de az a tévhit is elterjedt, hogy a gyerekek érkezése után a szülőknél nem lesz többé magánélete, pedig megfelelő hozzáállással, időbeosztással, valamint ha az alapokat biztosítani tudják, kommunikációval, türelemmel és jó adag humorral szép és kalandos élet elé néznek azok, akik nagycsaládosokká válnak.

Éva és Levente mindig is sok gyereket szeretett volna

PUSZTAKAMARÁSON JÚNIUSBAN LESZ IMALÁNC

■ A Presbiteri Szövetség egyházmegyei imalánc-sorozatot szervezett, amelynek során egyházunkért, a református, keresztyén családokért, a felnövekvő gyermekekért és ifjakért, népünknek Erdélyben való megmaradásáért és a szörvényben élő testvéreinkért imádkoztak. Először a kolozsvár-felsővárosi templomban, másodsor Magyarfenesen került sor az imalánca. Június 17-én Puskakamaráson, az ősz folyamán a kolozsvár-hidelvei, majd a kolozsvár-törökúti gyülekezetben lesz hasonló alkalom.

TEPLOMKERT- ÉS TEMETŐTAKARÍTÁS

■ Május 20-án egyházmegyei önkéntes napra került sor. A tette kész résztvevők ezúttal a magyarfodorházi régi temetőt, valamint a magyarderzsei templom kertjét szabadították ki a tövises szorongatásából.

NŐSZÖVETSÉGI CSENDESNAPOK KOLOZSON

■ Május 13-án Kolozson került sor a nőszövetség közgyűléssel egybekötött tavaszi csendesnapjára. A 130 résztvevő Nagy Alpár egeresi lelképásztor *Reformáció, az élő örökség* című előadását hallgatta meg, ezt követően Szöllősi Etelka elnök beszámolt az eddigi tevékenységről és vázolta a további terveket.

FÜLÖP-SZIGETEKI ÉS CSOKOLÁDÉ-HEGYI GYERMEK IMANAP

■ Április 2-án került sor a református kollégiumban a gyermek-világimanapra. A résztvevők Kovács Edith Bella gyakornok vezetésével, valamint Deák Ildikó és Szöllősi Etelka vallásánarok segítségével a Fülöp-szigetekre „repültek”, ahol csodálatos növényvilág látkepe tárult fel előttük, majd a Csokoládé-hegyek ejtették ámulatba őket. Megismerhették az ottani élővilágot, de azt is, hogy sokan mérhetetlen szegénységben élnek. Értük imádkoztak és kérték Isten oltalmát számukra.

ELŐADÁSOK A REFORMÁCIÓRÓL

■ Március 25-én a bodonkúti körzeti konferencián Kerekgyártó Zsolt lelképásztor előadásában a reformációról és a presbiterek felelősségéről beszélt. Az április 22-én Magyarfenesen szervezett körzeti konferencián Lengyel dr. Püsök Sarolta lelképásztor a református identitásról és a hit megőrzéséről tartott előadást.

PRESBITERSZÖVETSÉGI CSENDESNAPOK

■ Március 17–18-án a Kolozsvári Református Egyházmegye Presbiteri Szövetsége csendesnapokat szervezett Kalotaszentkirályon, ahol a résztvevők református identitásukban erősödhettek meg. A csoportos beszélgetéseket Floriska István presbiter-szövetségi elnök, Szöllősi Etelka nőszövetségi elnök, Pap Ákos magyaralkói lelképásztor és Lengyel dr. Püsök Sarolta egyetemi tanár irányította.

Életforma az „arankázás” a kollégium nyelvvelő körében

Mi készlet arra egy mai fiatal (akikről, ugyebár mennyi roszszat hallunk-gondolunk), hogy magyar irodalmi és nyelvvelő versenyen vegyen részt? Miért vonzó a fiatalok számára, hogy rövidke szabadidejük nagy részét arra áldozzák: felkészüljenek ilyen versenyekre? A Kolozsvári Református Kollégium humán tagozatos diáksága körében nagy népszerűségnek örvendenek a különböző irodalmi, anyanyelvi vetélkedők. Ritka év, amikor valamelyik kollégista nem szerez országos vagy nemzetközi érmet.

(N.-H. D.)

Nagy Eszter első díjat kapott az Aranka-verseny országos szakaszán a Szép magyar beszéd kategóriában, és továbbjutott a nemzetközi döntőre, ahol különdíjjal jutalmazták; Székely-Varga Gyopár harmadik lett az országos versenyen a Versben bujdosó kategóriában; Füstös Paul dicséretben részesült az Édes anyanyelvünk kategóriában, ezért idén ősszel több Kárpát-medencei diákkal együtt részt vesz Sátoraljaújhelyen az Édes Anyanyelvünk versenyen. Füstös Paul a tanügyminisztérium Mikes Kelemen Magyar Nyelv és Irodalom Tantárgyversenyén országos második lett. Rácz Melinda, a kollégium nyelvvelő körét vezető magyartanár már 22 éve készít diákokat az Aranka-versenyre.

– Minden évben két-két diákkal vettünk részt az Édes anyanyelvünk és Szép magyar beszéd versenyformákban, legtöbbször továbbjutottunk a sátoraljaújhelyi és győri döntőkre. Eddig tizenegyszer sikerült éremmel hazatérnünk. Idén mind a négy versenyző továbbjutott a magyarországi versenyre, ami újabb nagy lehetőség a bizonyításra. Az idei kolozsvári versenyt beárnyékolta a tény, hogy tavaly augusztusban elvesztettük Kazinczy-díjas kollégánknak, Tőkés Erikát, aki a versenyek főszervezője, a Georgius Aranka Társaság alapító tagja, az erdélyi anyanyelvi mozgalom lelke és motorja volt. Az emlékére létrehozott Tőkés Erika-díjat nagy örömmel kapta a kollégium Nyelv- és beszédvelő köre kapta. Igyekszünk méltók lenni hozzá, és erőnk, tehetségünk szerint szolgálni mindannyiunk közös ügyét: az anyanyelvet, amelyben élünk – mondta Rácz Melinda.

Székely-Varga Gyopár harmadik díjas lett versmondásával. – Talán sosem fogok rájönni, hogyan lehetne az Arankát szavakba önteni. Hogy öntesz szavakba valamit, amire nincsenek szavak? Valamit, amire a különleges az egyetlen találó jelző? Az egyetlen versenyt, ahol a pusztá hitegetés, hogy nincsenek vesztesek, csak győztesek, a zsoboki nyári táborba való automatikus meghívással valóra válik? Ha korábban azt mondtam, a verseny meghatározása nehézkes feladat, a táboré lehetetlen. Még párszor remélem megpróbálhatom a jövőben, hátha egyszer majd összejön. Addig is rögtönzők. Jó párszor elhangzik Zsobokon is: ez nem csak egy hely – fogalom. Olyan, mint egy kis sziget, amihez nem férhet hozzá mindenki. Talán közhely, mégis nincs rá más szó: ez menedék. Évről évre egyre inkább azzá válik. Ahogy az ember nő, egyre inkább kételkedni kezd a jóban, hogy van, hogy létezik. Hogy még létezik jószágos öregapó – Kerekes Barnabás tanár úr jelenléte erre az élő bizonyíték. Ez az, amit az Aranka, illetve Zsobok hivatott kifejezni. Mindazt, amit nem lehet szavakba önteni. Mindazt, ami még érték és nem veszett el. A kincses szigetet. Titokban reménykedem, hogy még sok diáknak szolgálhat menedékül, fenekestül felforgatva az értékrendjüket, ahogyan ezt velem is tette. Várom a nyarat és a tábort, meg a tavaszt és a versenyt, és elszorul a szívem, ha arra gondolok, hogy mindezt már csak egyszer tapasztalhatom meg újra.

Nagy Eszter szép magyar beszédéért kapott első díjat. – Amikor megérkezettünk a verseny megnyitójára, mosolyok és köszönések kavalkádja fogadott, olyan

Gyopár, Paul és Eszter: „Fák vagyunk még, csemeték, s egy ügyes kertész gondoskodik rólunk”

közösségbe érkeztünk, ahol önmagunk lehetünk a szó teljes értelmében. Számomra ez a verseny is olyan volt, akár egy rövidke anyanyelvi tábor, a „Te magad légy!”-táborok. Nem egyedül élünk a világon, hanem sok-sok ember vesz körül bennünket, jelen esetben sok különböző ember, akik mégis összetartoznak. Ez a kohéziós erő elsősorban magyar anyanyelvünk, amelynek büszke fogyasztóközössége vagyunk, másodsorban pedig a kedvesség és a szeretet. Itt életre szóló barátságok kötődnek, csodás emberek találhatnak egymásra, akik alig várják a viszontlátás lehetőségét. A verseny ezeknek a táboroknak a folytatása. Versenyfeladatunk egy ismeretlen és egy kidolgozott szöveg felolvasásából állt. Fülemben cseng a három legfontosabb kritérium: értő, értező olvasás és természetesség. Úgy érzem, a hosszas munkának, felkészülésnek megvolt az eredménye, vár ránk egy újabb megmérettetés Győrben. Hálás vagyok Istennek a segítségéért, áldása nélkül minden munka hiábavaló lett volna. Nagy köszönettel tartozom Rácz Melinda tanárnőnek a felkészítésért, bátorításért.

Füstös Paulnak életformájává vált az Aranka-verseny. – Valahányszor a „nyelvvelő” fogalmával találkozunk mindennapjainkban, szemüveges fiatalokra gondolunk, akik hatszázoldalas regényeket olvasnak, és akkor is fejből idéznek helyesírási szabályokat, ha álmukból ébresztjük őket. Egy anyanyelvvelő állítja azonban, hogy egyáltalán nincs

ez így. Kilencedikesként léptem először iskolánk búbjós Nyelv- és beszédvelő körébe, amelynek azóta is tagja vagyok. Idén sem maradhatott ki a verseny, ugyanis életformává vált az „arankázás”, mindennapjaink szerves részévé, ami nemcsak tanév közben, hanem még a nyári szünidőben is elkísér. Életem egyik legszebb táborában vehettem részt a versenynek köszönhetően, egy hétig lehettem együtt olyan emberekkel, akikkel (ahogy azt a táborhymusszá vált Ismerős Arcok dal is vallja) „egy vérből valók vagyunk”. Egybekötött és egybeköt minket az életkor, származásunk, érdeklődési körünk, a kultúra, de amit legjobb volt megtapasztalni: a legszorosabb köteléket mégiscsak az anyanyelv képezi. A közhelyek elkerülésének a híve vagyok, ám Kodály Zoltán szavait találóknak érzem arra nézve, amit feladatunknak, kötelességemnek tartok: „A nyelv nem erdő, hanem kert, és akkor kertészre is van szükség...” Merem állítani, hogy fák vagyunk még, csemeték, s egy ügyes kertész gondoskodik rólunk: magyartanárunk, Rácz Melinda, akinek ezúton is meg szeretném köszönni áldozatos munkáját, a felkészítőnkön együtt töltött percek, órákat, napokat, heteket. Bízva a sikerben és remélve, hogy méltó vagyok arra, hogy anyanyelv-ápolónak neveztessem vallom, hogy arankásnak lenni kiváltság, mely megadatik mindazoknak, akik hiszik, hogy „nyelvben él a nemzet”.

latán sok ezer mai diák kihúzza magát, és büszkébben vállalja a kollégista nevet. A vándorkiállítás sorai közt azonban látunk lelkészeket, óvónőket, pedagógusokat, édesanyákat és gyerekeket, kiknek élete téglaként, név nélkül épül be az alma mater falaiba. Áldott, tartalmas találkozással ajándékozott meg az Úr, e napok azonban nem voltak elegendőek arra, hogy felkészüljünk a következő 500 esztendő kihívásaira. Folyamatos reformáció, megújulás az oktatás módszereiben, eszközeiben, hitvalló életre való nevelés, és még mennyi minden kell ehhez... Mindössze első lépései lesznek a következő fél évezredes nevelői szolgálatunknak, melyek hozzájárulnak ahhoz, hogy kiteljesedjen és virágozzon a felekezeti oktatás, a református lelkiség.

Kiss-Cserey Zoltán iskolalelkész

Bejárva a reformáció történelmi útvonalát

■ Hosszú idő lenne akár mozaikként is összeállítani a jelmondatok sorát, amely mottók alatt az elmúlt ötszáz évben a reformáció szellemében számtalan keresztyén iskola megnyitotta kapuit. Ebből kínált ízelítőt a *Protestáns iskolatörténelmi mozaik* című vándorkiállítás május elején, a Kolozsvári Református Kollégium dísztermében.

Az egy héten át tartó kiállítás során szemtanúi lehetünk, amint megszólalt az ötszáz éves magyar protestáns iskolakultúra, és bepillantást nyertünk legfontosabb intézményeinkbe. 37 molinó, hét térkép, fotófal, a peregrinációt bemutató rajzfilm, kisfilmek, informatikai megoldások által vált egyértelművé, hogy a protestáns iskoláztatás kitörölhetetlenül beírta nevét az elmúlt fél évezred történelmébe.

A Református Tehetségfondó Alapítvány, protestáns iskolák, tanítók, és diákok életétörténetét elevenítette meg, kiknek neve hal-